

VAGGERYDS
KOMMUN

Tillsynsplan enligt alkohollagen (2010:1622)

Antagen av socialnämnden 2024-XXXXX
Ansvarig förvaltning: Socialförvaltningen

Ansvarig tjänsteman: Alkoholhandläggare

Ny text är markerad med blå färg.

Text som föreslås tas bort är genomstruken.

Innehåll

Tillsynsplan enligt alkohollagen (2010:1622)	2
Tillsyn av serveringstillstånd	2
Olika slags tillsyn.....	2
Olika nivåer.....	3
Tillsyn av försäljningsställen av folköl.....	3
Egenkontrollprogram	3
Kommunens tillsyn	4

Tillsynsplan enligt alkohollagen (2010:1622)

Alkohollagen är en skyddslagstiftning med mål att begränsa alkoholens skadeverkningar. Lagen begränsar tillgängligheten på alkohol genom att endast sådana serveringsställen som uppfyller alkohollagens högt ställda krav ska få tillstånd att servera alkohol. Alkohollagen innehåller också bestämmelser om servering och detaljhandel med öl (folköl).

Enligt 9 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) har Kommunen [har](#) skyldighet att utöva tillsyn över serveringen av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Det är kommunen tillsammans med polismyndigheten som har den direkta tillsynen över restauranger med serveringstillstånd samt detaljhandeln med folköl.

Länsstyrelsen har tillsyn över kommunerna i länet. Länsstyrelsen skall även bistå kommunerna med råd i deras verksamhet. Folkhälsomyndigheten har med undantag för vad som framgår av 9 kap. 3 och 4 §§ ansvar för tillsynen av efterlevnaden av alkohollagen (2010:1622).

Syftet med en tillsynsplan är att göra tillsynen mer effektiv samt att få tillsynen att fungera som ett medel i arbetet med att uppfylla de mål som gäller inom tillsynsområdet. Målsättningen med tillsynsarbetet är även att etablera ett gott samarbete mellan tillståndsinnehavare och kommunen.

En tillsynsplan är därför ett hjälpmedel för kommunen för att få en effektivare tillsyn av restauranger med serveringstillstånd.

Tillsyn av serveringstillstånd

Enligt alkohollagen (2010:1622) 8 kap. 1 § krävs [ett serveringstillstånd](#) ~~det~~ för servering av spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat, ~~tillstånd~~ från den kommun där serveringsstället är beläget. ~~så kallat serveringstillstånd.~~ I alkohollagen framgår att Servering får endast ~~får~~ ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet inte uppstår på serveringsställena. Som ett särskilt skydd för ungdomar finns även åldersgränser angivna i lagen.

De förutsättningar som gäller för att få serveringstillstånd ska vara uppfyllda även efter att tillstånd meddelats.

Olika slags tillsyn

Ovanstående principer ligger till grund för Vaggeryd kommuns tillsynsarbete riktad mot restauranger med serveringstillstånd. Tillsynen består av förebyggande, inre och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn

För att skapa en god grund för dialog, förståelse och samarbete mellan kommunen och tillståndsinnehavarna sker den förebyggande tillsynen genom information, rådgivning och utbildning.

Den förebyggande tillsynen i Vaggeryd kommun ska ske genom att:

- Socialförvaltningen tillsammans med kommuner i GGV (Gnosjö, Gislaved, Värnamo) en gång per år ska anordna utbildning i Ansvarsfull alkoholservering (AAS).
- Hålla kommunens hemsida uppdaterad med relevant informationsmaterial om bestämmelserna i alkohollagen.
- Göra informationsutskick och erbjuda rådgivning.

Inre tillsyn

Den inre tillsynen är av administrativ karaktär och består främst av kontroll och uppföljning av tillståndshavarnas personliga och ekonomiska förhållanden. Den inre tillsynen sker främst genom remissförfarande till exempelvis Skatteverket och Polismyndigheten. Kontroll görs i kreditupplysningsföretaget Credit Safe. Till den inre tillsynen räknas också granskning av den årliga restaurangrapporten från tillståndshavarna.

Den inre tillsynen i Vaggeryd kommun ska ske genom att:

- Tillståndshavare av stadigvarande serveringstillstånd och personer med ett betydande inflytande i serveringsverksamheten årligen kontrolleras genom remissförfarande.
- Särskild vikt skall läggas vid deras personliga och ekonomiska förhållanden samt vid den personliga vandeln.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn är den tillsyn där tyngdpunkten ligger i en kontroll av att alkohollagen följs ute på restaurangerna. Man tittar då bland annat på hur verksamheten bedrivs med tanke på ordning och nykterhet och att försäljningen sker i enlighet med tillståndsbeviset. Den yttre tillsynen består av de kontroller tillståndsmyndigheten gör vid oanmälda besök på serveringsstället. Samordnad tillsyn kan förekomma med andra myndigheter såsom polismyndigheten, skatteverket och miljö- och byggförvaltningen och räddningstjänsten.

Vid yttre tillsynen granskas bland annat:

- att det finns egenkontrollprogram och att egenkontroll genomförs i verksamheten
- att ålderskontroll genomförs av den som lämnar ut alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat
- att ordning och nykterhet råder på serveringsstället
- att servering inte sker till märkbart påverkade personer
- att det finns ett varierat matutbud som serveras fram till kl. 23.00 samt därefter ett fåtal enklare rätter
- att tillståndshavaren eller serveringsansvarig person är på plats och har tillsyn över serveringen.
- att måttfullhet iaktas vid servering av alkohol
- att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks
- att det finns lättdrycker att tillgå i tillfredsställande urval och omfattning

Olika nivåer

Tillsynsmyndigheten ska varje år kategorisera tillståndshavarna enligt nedanstående prioritering vilket utgör underlag för tillsynen. Kategoriseringen kan ändras under innevarande år om t.ex. ett serveringsställe läggs ner, byter inriktning eller om brister/ förseelser uppmärksammas på ett mindre prioriterat serveringsställe.

Låg prioritet

De tillståndshavare som endast vänder sig till ett slutet sällskap eller tillfälligt tillstånd och där inget är känt om störningar från verksamheten.

Tillsyn av restauranger med låg prioritet sker främst genom förebyggande tillsyn.

Yttre tillsyn av restauranger med låg prioritet görs om tillståndet beviljas 30 dagar innan arrangemanget.

Normal prioritet

Lunchrestauranger eller restauranger med serveringstillstånd till allmänheten där i huvudsak familjer och äldre gäster är restaurangens besökare eller restauranger med festvåningsrättigheter. Restaurangen har inget nöjesutbud och inga kända störningar.

Yttre tillsyn ska ske en gång per år.

Hög prioritet

De tillståndshavare som har tillstånd till allmänheten och där det kan finnas kända störningar. Restaurangen vänder sig till unga vuxna, matrestauranger med hög alkoholförsäljning eller att nöjesutbud förekommer tillfälligt eller under viss period.

Yttre tillsyn ska ske två gånger per år.

Tillsyn av försäljningsställen av folköl

Den som bedriver detaljhandel med/servering av folköl skall enligt 5 kap. 5 § alkohollagen anmäla verksamheten till kommunen. Anmälan ska ha kommit in till kommunen innan försäljningen eller serveringen påbörjas. Kommunen utövar tillsyn enligt alkohollagen.

Egenkontrollprogram

Enligt alkohollagen ska den som bedriver detaljhandel med/ servering av folköl utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen samt ansvara för att personalen har kunskap som behövs för att bedriva försäljning. För egenkontrollen ska det enligt alkohollagen finnas ett särskilt program (egenkontrollprogram).

Egenkontrollprogrammet ska bland annat innehålla uppgifter om hur man utbildar och informerar personalen om reglerna för försäljning, vem som är försäljningsansvarig, rutiner för ålderskontroll och hur man informerar om dem.

Kommunens tillsyn

I möjligaste mån samordnas folkölsförsäljning med tobakstillsynen, tillsynen av tobaksfria nikotinprodukter och kontrollen över handeln med vissa receptfria läkemedel. Detta gäller främst för butiker. Samordning sker även med alkoholtillsynen där det är möjligt.

Tillsynen över försäljning/servering av folköl inriktas främst på förebyggande tillsyn. Ställen med detaljhandel/servering för folköl kommer att få ett tillsynsbesök per år.

Den yttre tillsynen kontrollerar:

- att det finns ett egenkontrollprogram
- att det även säljs livsmedel och mat
- att det görs ålderskontroll

Informera om att kontrollköp kan komma att genomföras. Vid genomfört kontrollköp informeras näringsidkaren om detta direkt efteråt och återköp genomförs.